

Живков признава: Народът не е живял в изобилие, идеализирахме СССР

Написано от Христо Христов
Вторник, 10 Ноември 2015 10:45

На 10 ноември 1989 г. комунистическата върхушка съобщава на поданиците си в НРБ, че генералният секретар на БКП Тодор Живков е подал оставка, макар това той да е направил още предния ден. Датата остава в българската история като края на тоталитарната комунистическа система.

Носталгията по тоталитарния режим, опакован често с фразата развит или реален социализъм, все още е жива, защото за разлика от останалите страни от бившия Източен блок България най-трудно и най-бавно се раздели с комунизма.

Незнанието и незавършената декомунизация продължават да подхранват носталгията по „Татовото време“.

Живков признава: Народът не е живял в изобилие, идеализирахме СССР

Написано от Христо Христов
Вторник, 10 Ноември 2015 10:45

---

26 години след събитията от 10 ноември 1989 г. сайтът **desebg.com** припомня признанията за краха на комунизма, направени от самия Тодор Живков и трима министър-председатели от БКП – Гриша Филипов, Станко Тодоров и Георги Атанасов.

Те не са направени пред българското общество, а пред прокурорите от Главна прокуратура, разследващи причината за икономическата катастрофа, завещана от управлението на БКП през 1989 г. по дело №4/1990 г.

В показанията, дедени под клетва и четиримата признават провала на комунистическото управление. Разследващият журналист [Христо Христов](#) е единственият изследовател поискал и получил достъп до архивните материали по дело №/1990 г., в което са събрани документалните доказателства за трита фалита на комунистическия режим – 1960, 1977 и 1987 г., които той описва в документалната си книга [„Тайните фалити на комунизма”](#) (2007), преиздадена наскоро от изд. „Сиела”.

Публикуваните по-долу признания са включени като „въведение” за комунизма в това неговото документално разследване.

Тодор Живков: Живял съм в плен на илюзията, че социализмът е победил в Европа

В разпитите си пред Главна прокуратура по дело №/1990 г. Тодор Живков, генерален секретар на БКП 1954-1989 г., министър-председател 1962-1971 г. признава:

„Аз не твърдя, че народът е живял в изобилие – такава беше времето. Ние сме идеализирали Съветския съюз. Той за нас беше образец. И трябва да бъда сега подлец, за да кажа, че още тогава съм бил наясно какво е било положението в Съветския съюз.

Живков признава: Народът не е живял в изобилие, идеализирахме СССР

Написано от Христо Христов
Вторник, 10 Ноември 2015 10:45

Ние постепенно виждахме и започнахме постепенно да чувстваме, че съветските хора живеят по-лошо от българските граждани. Очевидно е, че ЦК на БКП и генералният му секретар са били под влиянието и в плен на илюзията, че победата на социализма в Европа е гарантирана.

И накрая, понеже говоря откровено, искам да подчертая, че тази политика за тогавашните условия беше правилна, но започна да ражда своите парадокси и противоположности. Бавно, но сигурно бяхме осъдени на технологично и информационно изоставане, тъй като нашият пазар беше главно социалистически.

От 1985 г. моделът на развитие, който бяхме избрали, започна да се руши. Ясно беше, че той крие в себе си предпоставките за своето ликвидиране.”

Гриша Филипов: Системата беше тоталитарна. Парите и цените бяха категория без съдържание

В разпитите си по дело №4/1990 г. Гриша Филипов, министър-председател на НРБ 1982-1985 г., завеждащ икономическия сектор в ЦК на БКП, признава:

“С решение на Януарския пленум през 1950 г. у нас се сложиха основите на тоталитарната система на управление на страната, оформи се командно-административната система на управление. Тези принципи бяха заимствани от Съветския съюз на Петия конгрес на партията (1948).

Още оттогава насам у нас беше подценен пазарът и пазарната икономика. Фактически по този начин се отричаше ролята на пазара. Взаимоотношенията между социалистическите

Живков признава: Народът не е живял в изобилие, идеализирахме СССР

Написано от Христо Христов
Вторник, 10 Ноември 2015 10:45

страни не бяха пазарни.

Не можахме да изградим и пазар вътре в страната. От тази гледна точка управлението на нашата икономика от самото начало се осъществяваше с помощта на административно-командни средства и методи.

Ние имахме пари, имахме цени, имахме кредити, имахме печалба, но всичко това беше категория без съдържание. Това беше дефектът на тази система. Безспорно отговорност за това положение носи цялото партийно и държавно ръководство.”

Станко Тодоров: Имаше безработица, а трудът се заплащаше ниско

В показанията си по дело №4/1990 г. Станко Тодоров, министър-председател на НРБ 1971-1981 г., признава:

“Нашата промишлена продукция трудно пробиваше на международните пазари, защото не беше на необходимото техническо и технологично ниво.

През целия период растеше делът на предприятията от тежката промишленост и ставаха структурни промени, които не винаги бяха съобразени с реалните възможности на България. Беше допуснато увлечение в развитието на тежката промишленост в ущърб на останалите отрасли.

Форсирането към коопериране на селското стопанство в планинските и полупланинските райони беше една грешка. Аз по това време отговарях за селското стопанство. А кой е решавал тогава – то се знае. Инициативата беше на първия ръководител в страната Тодор Живков.

Живков признава: Народът не е живял в изобилие, идеализирахме СССР

Написано от Христо Христов
Вторник, 10 Ноември 2015 10:45

А моята отговорност се състои в това, че не се противопоставих. Положението на страната не беше благоприятно. Слабото развитие на промишлеността и кооперирането в селското стопанство, макар и при слаба механизация, освободиха много работна ръка и имаше безработица.

А в самото селско стопанство поради ниските изкупни цени трудоденят се заплащаше ниско. Налице бяха сериозни икономически трудности. От българския народ не можеше да се скрие изостаналостта на селското стопанство, тъй като тя беше очевидна за всички.”

Георги Атанасов: Когато в Москва кихнеха, ние вече бяхме болни от грип

В показанията си пред прокуратурата по дело №4/1990 г. Георги Атанасов, министър-председател на НРБ 1986-1990 г., признава:

“Икономиката беше поставена в един процес на непрекъснати реорганизации и то в една обстановка, когато тя вече беше в дълбока криза. От 1986 г. ние се оказахме с празни ръце – нямаше какво да изнасяме, за да получим валута.

Аз съм дълбоко убеден, че една от грешките на нашата икономика е нейната едностранна насоченост и обвързаност. Ние фактически скъсахме всички мостове освен този, който ни свързва със СИВ.

България понесе всички последици от трудностите, които изпитваше съветската икономика и икономиките на другите страни - членки на СИВ.

Живков признава: Народът не е живял в изобилие, идеализирахме СССР

Написано от Христо Христов
Вторник, 10 Ноември 2015 10:45

И затова, когато в Москва кихнат, ние вече сме болни от грип. Когато в Москва завали, ние вече трябва да сложим ботушите.”

Написано от Христо Христов
Вторник, 10 Ноември 2015 10:45

